

Vedlegg til løpenr. 243497/2018, saksnr. 2018/17888

Klassering: 000
Gradering:
Dato: 12.12.2018

Ny kirkeordning for Den norske kirke - høringsvar

Fredrikstad kirkelige fellesråd har mottatt Kirkerådets høringsnotat av 20. september 2018 om kirkeordning for Den norske kirke.

Hovedsynspunkter

Fredrikstad kirkelige fellesråd støtter Kirkerådets anbefaling om at hovedtrekkene ved dagens ansvars- og oppgavefordeling midlertidig føres videre. Fellesrådet vil i sin uttalelse derfor prioritere å kommentere endringer i forhold til dagens kirkelov som har betydning på fellesrådets ansvarsområde, og det nye kapittel 1 om kirkens grunnlag.

I denne overgangstida fram mot ny lov om trossamfunn og endelig utforming av kirkeordning for Den norske kirke forutsetter vi at fellesrådet eller et tilsvarende fellesorgan for soknene får videreført nødvendig rettslig handleevne til fortsatt å kunne opptre som ansvarlig arbeidsgiver, kirkebyggforvalter og gravplassmyndighet.

Fredrikstad kirkelige fellesråd vil understreke behovet for en enklere og mindre ressurskrevende organisering av Den norske kirke, og ser fram til at det i nær framtid blir rigget en prosess som tar sikte på en avklaring av fremtidig, ny organisering.

Tanken om det allmenne prestedømme og alle døptes medansvar for kirkestyret er et kjernepunkt i luthersk kirkeforståelse. Prinsippet om demokratisk forankring av det kirkelige styringsansvar har representert en bærebjelke i utviklingen av dagens kirkeordning. En ny kirkeordning må derfor ikke svekke det kirkelige demokratiet.

Kapittel 1 Den norske kirkes grunnlag

Fredrikstad kirkelige fellesråd er positiv til forslaget om at kirkeordningen har innledende bestemmelser av grunnleggende karakter. Følgende bestemmelser hører naturlig hjemme i et grunnlagskapittel:

Bestemmelser om **kirkens læregrunnlag** i § 1.

Bestemmelser som uttrykker **Den norske kirkes oppdrag** og dens karakter av å være **folkekirke**. Fellesrådet støttet forslaget fra KA at dagens formålsbestemmelse i kirkelovens § 1 blir videreført:

Formålet med kirkeordningen er å legge forholdene til rette for et aktivt engasjement og en stadig fornyelse i den evangelisk-lutherske folkekirke i Norge.

Dette vil både bidra til kontinuitet samtidig som den gir uttrykk for det overordnede formål med en kirkeordning for Den norske kirke som folkekirke.

Utformingen av §§ 3 og 4 bør gjennomgås på nytt. Fredrikstad kirkelige fellesråd ønsker kallet til tjeneste kommer på grunnlag av en takk for skaperverket og nåden i evangeliet. Fellesrådet foreslår at de to paragrafene vurderes på nytt, og at § 3 får et nytt første ledd i tillegg til den foreslåtte teksten om dåpen, som kan uttrykke disse momentene:

Kirken er et fellesskap av mennesker som kommer sammen i takk og tilbedelse for livet som Gud har gitt, for skaperverket og for nåden i Jesus Kristus, som gis oss for intet gjennom evangeliet og sakramentene. Kirken kalles også til tjeneste for gud og medmennesker - til å forvalte skaperverket, til misjon og diakonal omsorg.

Utformingen av § 4 bør gjennomgås med sikte på å få fram en tydeligere beskrivelse av **kirkens kjennetegn som folkekirke**. Vi savner bl.a. at kirkens samfunns- og kulturoppdrag kommer tydeligere fram, og ut fra den store satsingen på trosopplæring bør kirkens ansvar for å *gi opplæring* tas inn i § 4.

I § 5 nevnes ikke **de demokratisk valgte kirkelige styringsorganer** i omtalen av hvem som har ansvar for å ivareta kirkens oppdrag. Det er ikke naturlig å inkludere de kirkelige styringsorganer i begrepet «frivillige». Siden denne paragrafen inngår i kapittel 1, med krav om 2/3 flertall for endring, er fellesrådet usikker på om det er tjenlig at paragrafen med den foreslåtte ordlyden og oppregningen av vigslede tjenester bør inngå her.

Bestemmelse om **grunnleggende verdier som likestilling og likeverd**. En mulig generell og overordnet formulering kan f.eks. være: «*Den norske kirke er et inkluderende, likeverdig og likestilt fellesskap.*»

Kapittel 2. Kirkelig inndeling, kirkens organer, medlemskap, kirkelige registre og kirkelig stemmerett

§ 9 Kirkelig inndeling, navn på kirker og kirkelige enheter, særskilte menighetsformer

Premisset i nåværende kirkeordning er at soknet er selvstendig som rettssubjekt. Formuleringen om «geografisk og administrativ ramme» er ikke like klar, og kan tolkes innsnevrende når det gjelder soknets betydning som kirkens grunnenhet, noe som er grunnleggende i kirkeforståelsen.

Kapittel 3. Virksomheten i soknet. Soknets organer og deres oppgavefordeling

§ 15 Soknets organer

I andre ledd åpnes det for at menighetsråd i en kommune kan etablere et felles menighetsråd. Fredrikstad kirkelige fellesråd synes en slik bestemmelse bør få tydelig fram at dette ikke innebærer at det åpnes for å etablere parallelle råd til kirkelig fellesråd i samme

kommune. At det gis anledning til at to eller flere menigheter etablerer ett felles menighetsråd med menighetsrådets funksjoner på vegne av menighetene vurderer vi som en positiv mulighet.

§ 17 Uttreden av menighetsrådet i valgperioden

Fredrikstad kirkelige fellesråd vil her støtte KA som mener at det her ikke er hensiktsmessig å avgrense grunnlaget for uttreden kun til de bestemmelser som omtales i kommuneloven. Kirkelig forhold tilsier at grunnlaget for uttreden bør utvides til også andre alvorlige straffbare forhold. Vedtak om uttreden bør kunne skje på grunnlag av seksuelle krenkelser og vold som er begått mot en person i tilknytning verv eller tjeneste for menighetsrådet. Slike krenkelser vil svekke tilliten til den folkevalgte og Den norske kirke.

Forslaget vil innebære at et menighetsrådsmedlem som f.eks. begår et seksuelt overgrep som frivillig leder på en konfirmantleir antakeligvis ikke kunne suspenderes under etterforskning og fjernes fra vervet. Det helhetlige arbeidet for å sikre at kirken er et trygt sted for bl.a. barn og unge tilsier at kirkeordningen bør inkludere også slike lovbrudd m.fl. i oppregningen. Erfaringsmessig antar vi at et medlem i kirkelige organer har en annen kontakt med barn og unge enn det som er naturlig for et kommunestyremedlem. Dette tilsier derfor at man utvider antallet straffebud som kan lede til suspensjon/at man fjernes fra vervet utover kommunelovens bestemmelser.

Fredrikstad kirkelige fellesråd støtter derfor forslaget om at bestemmelsene utvides med en henvisning til de lovbestemmelser som inngår i oppregningen i § 39 i politiregisterloven om barneomsorgsattest.

§ 25 Kirkelig fellesråd

Fredrikstad kirkelige fellesråd vil klart støtte at gjeldende oppgavefordeling mellom menighetsråd og kirkelig fellesråd blir videreført. Derfor er det avgjørende at et fellesorgan for soknet (fellesråd) har en avklart rettslige status som arbeidsgiver.

Kapittel 6. Forskjellige bestemmelser

§ 47 Adgang til å oppstille vilkår om medlemskap i Den norske kirke for tilsatte og ombud

Fredrikstad kirkelige fellesråd antar at det vil være saklig og nødvendig å stille krav om medlemskap i en stor andel av stillingene i Den norske kirke, men at det ikke kan gis et generelt krav om medlemskap for alle stillinger. Å utelukkende peke på «ansvar for kirkens lære» som eneste hensyn kan forstås innsnevrende på en utilsiktet måte. Formuleringen vil være vanskelig å anvende for mange stillinger der medlemskapskravet etter vår oppfatning klart vil være saklig, bl.a. når det gjelder tilsetning i mange av kirkens lederstillinger, som kirkeverge og daglig leder. Fellesrådet støtter her KAs forslag om at første del i andre ledd i § 47 får følgende ordlyd:

«Ved tilsetning i kirkelige stillinger som er av betydning for å virkeliggjøre Den norske kirkes formål, skal tilsettingsmyndigheten oppstille krav om medlemskap i Den norske kirke i tråd med adgangen til dette i likestillings- og diskrimineringsloven § 30. Det skal oppgis i utlysningen av stillingen at medlemskap kreves.»